

Sessió 1 - Activitat 1

Mapeig dels conflictes armats actuals i
principals característiques

Què coneixeu sobre les guerres?

Què són?

Quines coneixeu?

Què les provoca?

Quines heu vist últimament als mitjans de comunicació?

! *Comenteu el mapa de conflictes armats de l'Escola de Cultura de Pau*

<http://escolapau.uab.es/img/programas/alerta/alerta/15/posterALERTAcastellano.pdf>

Sessió 1 - Activitat 2

Dinàmica de grup: **Destins de guerra**

Sabíeu que l'impacte dels conflictes armats en la població civil va més enllà de les víctimes mortals i ferits?

Quines són les altres conseqüències de la guerra que afecten a la població civil? Com impacten a homes i dones?

Fotografies: Lliga dels Drets dels Pobles i Musá Sadulàiev

Històries de vida

Què els passa a la Cathy i Kahindo després que grups armats ataquin els pobles on viuen?

Nom : **Cathy**

País: República Democràtica del Congo

Professió: Mestra

Situació familiar: Casada, 5 fills

Nom: **Kahindo**

País: República Democràtica del Congo

Professió: Pagesa

Situació familiar: Casada, 6 fills

Cathy

Quan els grups armats ataquen el seu poble es veu obligada a fugir cap a la ciutat amb la seva família. Es troba en situació de desplaçament intern. Ella i la seva família viuen amb una família d'acollida a la ciutat. No ha trobat feina com a professora. A través d'una associació congoleesa que recolza dones desplaçades aprèn nous oficis artesans (cistelleria i fabricació de begudes locals) per poder tirar endavant.

Kahinde

Quan els grups armats ataquen el seu poble fugir amb els seus fills fins a la ciutat. Durant la fugida se separa del seu marit, actualment no sap on es troba. Va ser víctima d'una violació. Es troba en situació de desplaçament intern. Des de fa dos anys viu en un camp de desplaçats on les condicions són molt difícils: falten aliments, manca d'accés a l'atenció mèdica, no hi ha escoles... En el camp rep formació que realitzen les ONG. Té l'esperança de poder tornar el seu poble i dedicar-se a l'ofici que ha après.

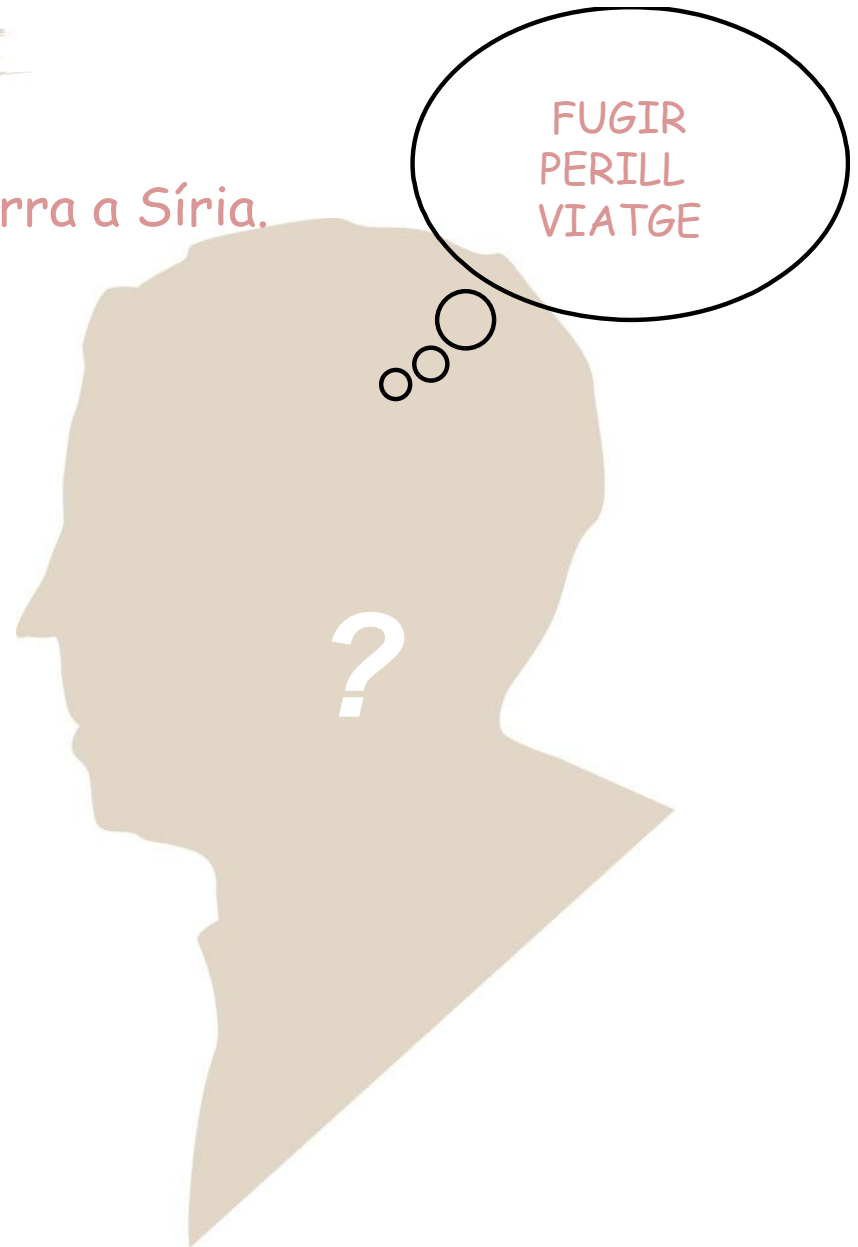
**Més informació: Documental *Uchungu Na Tumaini*.
Lliga dels Drets dels Pobles.**

Històries de vida

Osama i Mahmud fugen de la guerra a Síria.

Nom: **Osama**
País: Síria
Professió: Entrenador de futbol,
equip de 1a Divisió de Síria
Edat: 48 anys
Situació familiar: Casat, 4 fills

Nom: Sulaf
País: Síria
Professió: Mestressa de casa
Situació familiar: Casada, 4 fills

Osama

Vivia en una ciutat que va començar a ser bombardejada el 2012, d'on va fugir amb la seva família. Va arribar a Turquia, on hi va viure un any i mig. Al no trobar feina, va decidir marxar cap a Alemanya. Un cop a Hongria, de camí cap a Alemanya, es va trobar amb la policia empaitant-lo a ell i a la resta de refugiats per impedir que entressin a la Unió Europea. Una càmera de televisió va gravar com una periodista va intentar aturar-lo fent-lo caure al terra. La imatge va donar la volta al món i va créixer la indignació. A Espanya, el President del l'equip de futbol del Getafe va veure-ho i va decidir buscar l'Osama per fitxar-lo perquè entrenés a Espanya. El setembre del 2015 Osama va començar una nova vida a Madrid.

Més informació: <http://www.marca.com/2015/09/16/futbol/1442430888.html>

Sulaf

La seva casa a Síria, a Idlib, és destruïda en un bombardeig. Fuig amb el seu marit i els seus 4 fills cap a Turquia. Des d'allà, jugant-se la vida, creua per mar cap a Grècia. El mes de febrer de 2016, poc després d'haver arribat al camp de refugiats, Sulaf té una altra filla al camp de refugiats d'Idomeini. En condicions infrahumanes, ha de banyar la nena en un bassal d'aigua. La família no sap si podrà trobar refugi permanent a Europa, o si serà retornada a Turquia.

http://www.elespanol.com/reportajes/20160312/108989273_0.html

Obligats a fugir

Sabies que...?

Al finalitzar el 2015 hi havia **65,3 milions de persones desplaçades** forçosament a tot el món a conseqüència de la persecució, els conflictes i la violència generalitzada.

40,8 milions són desplaçats interns: aquells que, a diferència dels refugiats, no creuen les fronteres del seu país buscant refugi a l'exterior, sinó que romanen a l'interior del seu país.

Més informació: ACNUR, Agència de l'ONU per als refugiats

<http://www.acnur.org/recursos/estadisticas/>

- Refugiats i desplaçats interns -

Font: ACNUR

Història de vida

El 1994 esclata la guerra a Txetxènia, una regió del Sud de Rússia. Què farà l'Anna? Les seves accions tindran conseqüències?

Nom: Anna

País: Rússia

Professió: Periodista

Edat: 38 anys

Situació familiar: Casada, 2 fills

LLIBERTAT DE PREMSA
CORRESPONSAL DE GUERRA
PERILL
CENSURA

?

Anna

Va entrar a Txetxènia (una regió russa) de manera clandestina per poder relatar les barbaritats que es cometien contra la població civil. La periodista era una gran defensora de la veritat, i a través dels seus articles publicats al diari *Novaia Gazeta* i dels seus llibres, denunciava la repressió de Moscou contra la població txetxena, i criticava durament el govern del President rus Vladímir Putin.

La periodista va morir a trets l'octubre del 2006, als 48 anys, a l'ascensor del seu pis a Moscou.

Les organitzacions russes de defensa dels drets humans consideren que l'assassinat de la periodista estava vinculat clarament a les seves investigacions. Gairebé 10 anys després de la seva mort, encara no se sap qui va ordenar el seu assassinat.

Història de vida

Shawkan, fotògraf, està cobrint les protestes a Egipte quan és testimoni d'una dispersió violenta...

Nom: **Shawkan**

País: *Egipte*

Professió: *Fotògraf*

Edat: *27 anys*

Situació familiar: *Solter*

LLIBERTAT DE
PREMSA
PERILL
CENSURA

?

Shawkan

Estava cobrint les Primaveres Àrabs a Egipte quan va fotografiar la dispersió violenta d'una manifestació l'agost de 2013 a El Caire. El van detenir d'immediat, junt amb altres manifestants i el van traslladar a un centre de detenció, on va ser repetidament apallissat.

Després el van dur a una presó on encara és avui en dia, a l'espera d'un judici acusat de falsos càrregos: "Soy un reportero gráfico, no un delincuente. Mi detención indefinida es psicológicamente insoportable. Ni siquiera los animales sobrevivirían en estas condiciones."

EGIPTO: #FREESHAWKAN

El fotoperiodista Mahmoud Abou Zeid, conocido como Shawkan. © KHALED DESOUKI/AFP/Getty Images

Firma la petición

Ayúdanos a llegar a **75.000**

63.607 firmas

Firma y enviaremos [esta petición](#) en tu nombre a las autoridades egipcias.

Si ya has firmado alguna acción antes, rellena sólo tu email:

Email *

Envía tu firma

Es la primera vez que actúo ↕

Al participar en esta acción aceptas la [política de privacidad](#)

Amnistia Internacional està duent a terme una [campanya de recollida de signatures](#) pel seu alliberament.

Llibertat d'expressió

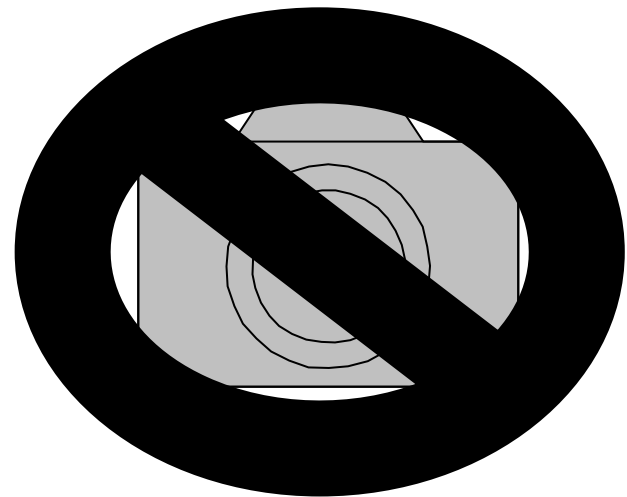
A totes les regions del món encara hi ha moltes persones: periodistes, activistes, sindicalistes... que són assetjades i empresonades per exercir el seu dret a la llibertat d'expressió.

Segons Reporters sense Fronteres, cada any uns 500 periodistes són detinguts, altres 1,000 pateixen agressions o amenaces, i més de 500 mitjans de comunicació són censurats.

Segons Reporters sense Fronteres, l'any 2015...

- **63 periodistes assassinats**
- **6 col·laboradors morts**
- **19 internautes assassinats**
- **155 periodistes empresonats**
- **14 col·laboradors empresonats**
- **162 internautes empresonats**

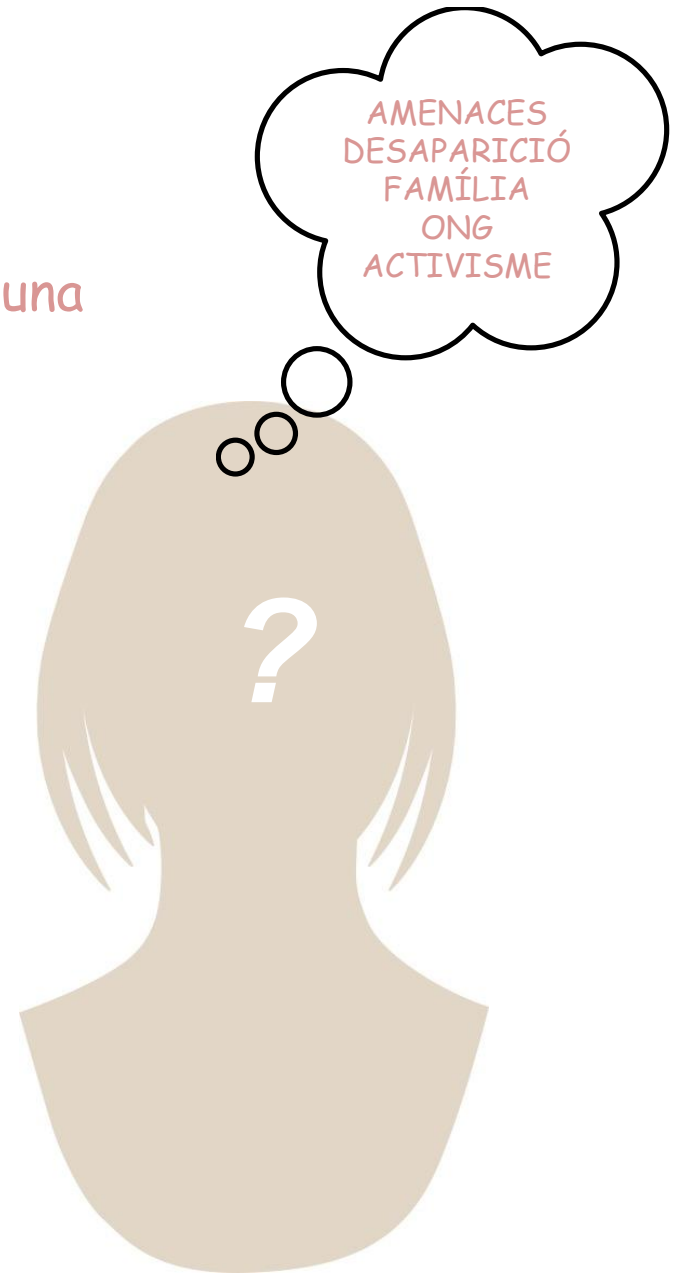
Més informació: Reporteros sin Fronteras
<http://www.rsf-es.org/>

Història de vida

El 1994 esclata la guerra a Txetxènia, una regió del Sud de Rússia.

Nom: Svetlana
País: Rússia
Professió: Comptable
Edat: 46 anys
Situació familiar: Casada, 3 fills

Svetlana

“Tot va començar el 2007. Jo aleshores treballava de comptable, tenia 3 fills... Vivíem relativament tranquils, sense ensurts. Però el 26 d'abril, tot va canviar. La policia va segrestar el meu fill petit, l'Issà. Van picar la porta, ell va anar a obrir, se'l van endur i no l'he tornat a veure mai més.

Des d'aquella fatídica data que no passa ni un sol dia que no pensi: Per què? Per quin motiu se'l van endur? Encara que hagués estat culpable d'alguna cosa, fet que no he pogut esbrinar mai, que l'haguessin jutjat, seguint la llei, però no fent-lo desaparèixer d'aquesta manera.”

La desaparició del seu fill la va impulsar a crear el 2007 l'associació “Mares del Daguestan”, de la qual n'és directora. El seu objectiu es trobar els seus fills desapareguts.

Més informació: Documental [“Vides inacabades”](#)

Svetlana Issàieva, fundadora de Mares del Daguestan. Autor/a: David Forniès

Desaparicions forçades

“Llegan unos hombres. Irrumpen en la vivienda, casa o choza de una familia, rica o pobre, en una ciudad o en una aldea, en cualquier lugar. Llegan en cualquier momento del día o de la noche, habitualmente de paisano, algunas veces en uniforme, siempre armados. Sin dar explicaciones, sin presentar ninguna orden de detención, a menudo sin decir quiénes son y en nombre de quién actúan, se llevan a rastras a uno o más miembros de la familia hacia un automóvil, haciendo uso de la violencia de ser necesario” ([Nacions Unides](#))

Sabies que... Espanya, amb més de 114.000 desapareguts, és el segon país del món, només després de Cambodja, amb un major nombre de víctimes de desaparicions forçades les restes de les quals no han estat recuperades ni identificades.

Més informació: [“La ONU insta a España a buscar a los desaparecidos del franquismo”](#), Huffing Post, 15 de novembre 2013

Històries de vida

Durant el conflicte de Colòmbia...

Nom: María Eugenia
País: Colòmbia
Situació familiar: Soltera

María Eugenia

Durant el conflicte es va veure obligada a fugir de casa seva. Després del desplaçament forçat i víctima de violència, no es resigna i comença a liderar un moviment per denunciar les violències que pateixen les dones. Des de la seva organització han promogut lleis i propostes per denunciar la violència sexual. Rep amenaces, que l'obliguen a desplaçar-se de nou. María Eugenia va ser una de les persones escollides per participar en les negociacions de l'Havana entre el govern i la guerrilla, representant a les víctimes de violència sexual.

Per saber-ne més: [Intermón Oxfam](#)

Activisme

El paper de la societat civil és essencial per defensar els drets humans i lluitar per la pau.

Els defensors i defensores dels drets humans són persones que, de manera individual o col·lectiva, treballen per promoure o protegir els drets humans. Poden ser mares, periodistes, sindicalistes, membres d'ONG, advocats, estudiants, pagesos, etc. La seva tasca i compromís pot representar un risc per la seva vida o seguretat.

Violència sexual i conflicte armat

La violència sexual és un fenomen que es repeteix en els conflictes armats, afectant greument la població civil, i especialment a les dones i les nenes.

Quan la violència sexual és una estratègia de guerra pot estar adreçada contra un grup de població determinat, pot ser una forma de càstig col·lectiu i també pot ser una manera de compensar als integrants d'un grup armat o unes forces armades determinades.

D'altra banda, documentar la violència sexual en els conflictes és una tasca molt complexa. En general l'impacte de la violència sexual està subestimat, ja que és un delictes infradenunciat. Les enormes dificultats de les víctimes per accedir als sistemes de justícia, així com la por a l'estigma social i fins i tot a les represàlies per part dels perpetradors o inclús per l'entorn més proper, fan que sovint les víctimes no denunciïn què els ha passat.

Font: ["Violència sexual en conflictes armats"](#)